

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiaalipsykologian laitos
Tekijä-Författare-Author Rainio, Hanna		
Työn nimi-Arbetets titel-Title Tunteet työyhteisössä. Tunneilmapiiri teknologiayrityksen kahdella osastolla		
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalipsykologia		
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu	Aika-Datum-Month and year 2001-01-10	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 74 s. + 4 s.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää, minkälaisia tunteita teknologiayrityksen kahden osaston työntekijät tuntevat ja ilmaisevat. Lisäksi tavoitteena oli luoda käsitys siitä, minkälainen tunneilmapiiri kummassakin osastossa vallitsee tarkastelemalla työyhteisöjen tunne- ja ilmaisusäännöstöä sekä tunnetyötä.</p> <p>Tutkimusta varten haastateltiin osasto A:n ja B:n jäsenet, joita oli yhteensä 31. Puolistrukturoidussa haastattelussa käytettiin apuna myös lomaketta, jossa oli 25 tunnekuvausta. Haastatteluaineiston perusteella nämä tunnekuvaukset luokiteltiin kolmeen luokkaan niiden funktioiden mukaan. Luokiksi muodostuivat 1) työnteon, aikaansaamisen funktio 2) valtasuhteiden, arvovallan funktio ja 3) yhteisöllisyyden, yhteenkuuluvuuden funktio.</p> <p>Aineistoa tarkasteltiin sosiaalisen konstruktionismin viitekehyksestä käsin. Tästä näkökulmasta oli luontevaa tarkastella tunne- ja ilmaisusääntöjen lisäksi sosiaalisten suhteiden, yrityskulttuurin, valtasuhteiden, kontekstin sekä sukupuolen vaikutusta tunteisiin. Tunteiden huomioiminen organisaatiotutkimusten taholta on ollut toistaiseksi hyvin vähäistä ja usein syyksi on esitetty rationaalisuuden vahvaa arvostusta. Tutkimuksessa pyrittiinkin tarkastelemaan myös sitä, pitivätkö haastateltavat tunteita rationaalisuuden vastakohtana ja organisaation tehokasta toimintaa haittaavana tekijänä.</p> <p>Tulokset osoittivat, että osastot A ja B olivat melko pitkälle yhteneväisiä tunneilmapiirin suhteen. Molemmissa pyrittiin hillitsemään ja tukahduttamaan negatiivisia tunteita ja niiden ilmaisuja. Tunneilmapiiri oli melko neutraali, eikä positiivisiakaan tunteita ilmaistu voimakkaasti. Tunteita kontrolloitiin mm. asettumalla toisen asemaan ja attribuomalla käyttäytymisen syyt tilannetekijöistä johtuviksi. Esiin tuli myös käsitys tunteista tavoitehakuista toimintaa haittaavana tekijänä. Osastot erosivat toisistaan mm. siinä, miten vakavasti negatiivisiin tunneilmaisuihin suhtauduttiin, miten paljon jäsenet tunsivat epävarmuutta ja miten paljon kohdattiin ylimielisyyttä ja epäoikeudenmukaista kohtelua. Tarkasteltaessa sukupuolen vaikutusta tunteisiin, kävi ilmi, että naiset pyrkivät tuomaan esiin sukupuolensa vahvuuden ja hyökkäävyyden. Yleisesti ottaen naisten negatiiviset tunteet nähtiin helposti stereotypian mukaisesti eli tunteellisesta luonteesta eikä tilanteesta johtuvaksi. Tärkeimpinä lähteinä tutkimuksessa olivat Hoschschild, A. (1983) The Managed Heart; Commercialization of Human Feeling sekä Lupton, D. (1988) The Emotional Self: a Sociocultural Exploration.</p>		
Avainsanat-Nyckelord-Keywords tunteet - ilmapiiri - työyhteisöt työilmapiiri - teknologiayritykset tunne-elämä - organisaatiot		
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited		
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information		